

Nõnova arenduse planeering Lasva vallas menetluses

Inno Tähismaa

PLANEERING ▶ Lasva vallavalitsuses on menetluses Nõnova külla rajatava ligi üheksa hektari suuruse intellektipuudega inimeste tööabikeskuse planeering, mille on tellinud MTÜ Meiola.

„Plaanis on olnud juba aastaid rajada Nõnovale intellektipuudega inimestele tööabikeskus,” kirjeldas toimuvat Lasva vallavanem Juris Juhansoo. Tema sõnul

on nüüdseks jõutud niikaugele, et avalikustamisele on suunatud vastav detailplaneering ja loodetavasti saab see kehtestatud veebruar alguses. Pärast seda hakatakse otsima vahendeid erinevatest programmidest, mille toel tööabikeskus välja ehitada.

Juhansoo sõnul lööb Lasva vald projektis kaasa mitterahaliselt. „Kindel on see, et projekti teostumine on vallale väga prioriteetne ja kajastatud valla stra-

Nõnova külla planeeritava tööabikeskuse talgulised möödunud aasta oktoobri keskel. Taustal on näha üle kümne aasta jõude seisnud peamaja vundament.

Foto: INNO TÄHISMAA

teegilistes dokumentides,” lisas ta, „projekti eestvedajaks on mitetulundusühing Meiola.”

(Järg 4. lk.)

Nõnova arenduse planeering Lasva vallas menetluses

(Algus 3. lk.)

Inno Tähismaa

Detailplaneering kannab nimetust „Avatud tööabikeskus intellektipuudega inimestele”, planeeritava ala suurus on 8,93 hektarit. Planeeringu eesmärk on planeeringualal ehitusõiguse määramine lisaks juba ehitusluba omavale peahoonele täiendavate hoonete, välisrajatiste, küla avaliku puhke-

koha ja nende teenindamiseks vajaliku infrastruktuuri ehitamiseks.

Nõnova arendus on hakanud liikuma pärast Meiela ühe eestvedaja, Võru ettevõtja Silja Suija aktiivsele avalikule tegevusele. Nõnova külas asuva ja erivajadustega inimestele mõeldud Hõöde talu kinnistu suurus on kokku 49 hektarit ning selle kinkis erivajadustega laste tarbeks USAs elav talu pärija Tiiu Rita Yarborough.

1999. aastal loodi MTÜ Nõnova Perelastekodu, mis võttis oma kanda kinkija soovi elluviimise. 2001. aasta sügiseks oli kavas avada perelastekodu Võrumaa laste jaoks. Talu arendamiseks annetas USA saatkond miljon krooni, mille eest telliti projekt ja valati peamaja vundament. Seejärel vaibus ametnike ja poliitikute huvi lastekodu edasise arendamise suhtes ning vundament konserveeriti.

2008. aastal asutati MTÜ Toetuskeskus Meiela eesmärgiga seista erivajadustega inimeste huvide eest, luua neile teiste ühiskonnaliikmetega võrdsed võimalused ning arendada ja toetada nende igapäevast toimetulekut. Praeguseks on 40 Võrumaa lapsevanemat oma intellektipuudega lapsed Meiela järjekorda pannud. Nad korraldavad talu juures aastas kaks korda talguid, et hoida kohta võsast puhtana.

Võrumaa Teataja

Aastast 1995

Võrumaa saab häbist lahti

On äraütlemata hea uudis, et erivajadustega noorte jaoks planeeritava töökeskuse rajamine Võru ligidale Lasva valda Nõnova külla on lõpuks alguse saanud.

Praegu seisab 49 hektari suurune Hööde talu juba ligi 15 aastat jõude. Samamoodi seisavad seal Eesti maksumaksja higi ja vaev ning USA maksumaksjalt saadud miljoni krooni eest rajatud vundament. On suur häbilugu, et selline projekt üleüldse seisma jäi, arvestades president Toomas Hendrik Ilvese ja peaminister Andrus Ansipi kiidetud Eesti edukust ning siinset head elu-olu. Vähemalt Nõnova arenduse koha pealt peaks vabariigi juhid silmad maha lööma ja häbenema.

Tuleb kiita tragi Võrumaa ettevõtjat Silja Suijat, tänu kelle isiklikule panusele ja initsiatiivile on asjad lõpuks liikuma hakanud. Arvestades erivajadustega inimeste üldist olukorda praeguses Eestis on väga suur asi juba protsessi paigastnihutamine. Tänu valijatele sai Silja Suija Võru linnavolikokku, mistõttu on vägagi tõenäoline, et vähemalt Võru linn leiab Nõnova projekti edasiseks arendamiseks raha.

Töökeskuse rajamise enda õlule võtnud MTÜ Meiela toetamine peaks olema nii Eesti riigi kui ka Võrumaa otsustajate prioriteet number üks, sest Meiela arvestuste kohaselt toob projekti käikulaskmine endaga kaasa vähemalt 150 töökohta. Seni on nii linna kui ka maakonna juhid teinud töökohtade loomise osas vaid suuri sõnu, Meiela projekt aitaks saavutada käegakatsutavaid tulemusi. Võru maakonna tingimusi arvestades pole ka enam oluline, kas need uued töökohad luuakse elektroonikahase töötajatele, puidutööstuses või erivajadustega inimestele. Praeguses olukorras on kõik töökohad head. Nagu öeldakse – parem varblane peos kui tuvi katusel.

Omavalitsusjuhid ise töökohti luua ei saa, nad saavad vaid aidata kaasa tingimuste loomisele. Kui keskkond on hea, siis tulevad investeeringud ise. Võrukivi arendusse on maetud kamaluga raha, aga tulemusi pole olnud. Samas kerkib ettevõtjasõbralikku Sõmerpalu valda korruga kaks puidutöötlemise tehast ligi poolesaja töökohaga.